

RESTAURATIE RIETVELD-SCHRÖDERHUIS

—
GERRIT RIETVELD, UTRECHT 1969/1974
—

Gerrit Thomas Rietveld woonde en werkte zijn hele leven in Utrecht, evenals veel van zijn opdrachtgevers. In 1919 werden zijn ontwerpen voor het eerst gepubliceerd in het tijdschrift 'De Stijl'. Theo van Doesburg was de drijvende kracht achter de Stijlbeweging, waaraan ook Piet Mondriaan en J.J.P. Oud hun bijdrage leverden. De Stijl groeide uit tot een van de belangrijkste avant-garde stromingen in de 20ste eeuw. Na de bouw van het Schröderhuis sloot Rietveld zich aan bij Het Nieuwe Bouwen en wordt zijn stijl zakelijker. Rietveld bouwde in Utrecht 934 woningen in een periode van veertig jaar, waaronder de Garagewoning aan de Waldeck-Pyrmontkade, een van de vroegste prefab betonconstructies. In 1924 is het Rietveld-Schröderhuis door Gerrit Rietveld gebouwd voor Truus Schröder. Als opdrachtgeefster heeft zij grote invloed op het resultaat gehad. Dit huis is het enige gebouw dat ooit volgens de architectonische principes van De Stijl is gerealiseerd. Kenmerkend zijn de typische Stijlkleuren rood, blauw en geel, gecombineerd met wit, grijs en zwart, maar ook de relatie tussen interieur en exterieur en de eenheid tussen de losse meubels en de vaste delen van de inrichting.

De mens moet actief in het leven staan volgens Rietveld en Schröder. Ook wonen is een bewuste daad. De inrichting van het huis weerspiegelt deze overtuiging. Voor elke activiteit moet de bewoner een handeling verrichten: de badkamer creëren door het openvouwen van een wand, de slaaphoeken afschermen door wanden te verschuiven, privacy bereiken door luiken voor de ramen te plaatsen. Het huis is letterlijk een machine om in te wonen.

Het Rietveld-Schröderhuis bestaat in 1974 vijftig jaar en wordt op de monumentenlijst geplaatst. Om het huis te beheren en te behouden is de Stichting Rietveld-Schröderhuis opgericht. Het huis zal voor het eerst gerestaureerd worden, en wel aan de buitenkant. Restauratie-architect is Bertus Mulder, die zich heeft verdiept in het kleurgebruik van Rietveld; oorspronkelijk waren de gevels geschilderd in een groot aantal verschillende kleuren, die veelal ter plaatse gemengd zijn. Dit schilderwerk is een uiterst delicaat en relatief kostbaar onderdeel van de restauratiewerkzaamheden. De Stichting Sikkensprijs, die in 1969 eveneens heeft bijgedragen aan het behoud van het Rietveld-Schröderhuis, ondersteunt de restauratie. Zoals Rietveld als eerste de Sikkensprijs

ontving, zo is zijn vermaarde huis in 1969 het eerste project waaraan steun wordt verleend met Sikkensgeld.

Het huis werd na het overlijden van Truus Schröder in 1985 eigendom van de Stichting Rietveld Schröderhuis. Die gaf het pand na restauratie in beheer aan het Centraal Museum. Sinds 1987 is het huis opengesteld voor het publiek. De UNESCO plaatste het huis eind 2000 op de Werelderfgoedlijst als 'een belangrijk en uniek icoon in de westerse architectuurgeschiedenis en een meesterwerk van menselijk scheppend vermogen'.